

ЗАРЕЄСТРОВАНО
Міністерством
юстиції
України
«___» _____ 2021 р.
наказ № _____

УХВАЛЕНО
Загальними зборами
Національної академії
наук України
постанова
від «___» _____ 2021 р.

С Т А Т У Т

НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ (нова редакція)

ідентифікаційний код 00019270

1. Загальні положення

1.1. Національна академія наук України (далі – НАН України) є вищою науковою самоврядною організацією України, що заснована на державній власності.

1.2. НАН України у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, актами Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства та цим Статутом, ухваленим та зареєстрованим у порядку, встановленому законом.

1.3. НАН України заснована в 1918 році як Українська академія наук у Києві і в подальшому у зв'язку із змінами назви здійснювала свою діяльність як Всеукраїнська академія наук, Українська академія наук, Академія наук Української СРР, Академія наук Української РСР, Академія наук України.

1.4. Метою діяльності НАН України є отримання нових та узагальнення наявних знань про природу, людину і суспільство, розроблення наукових основ науково-технічного, соціально-економічного та культурного розвитку країни, всебічне сприяння практичному застосуванню результатів наукових досліджень, підготовка висококваліфікованих наукових кадрів, формування наукового світогляду в суспільстві.

1.5. НАН України організує і здійснює фундаментальні та прикладні дослідження з найважливіших проблем природничих, технічних, суспільних і гуманітарних наук.

1.6. НАН України має у своєму віданні наукові установи, організації, підприємства, об'єкти державної дослідницької інфраструктури, інші об'єднання, а також об'єкти соціальної сфери, що забезпечують її діяльність.

1.7. При НАН України діють:

1.7.1. Міжвідомча рада з координації фундаментальних і прикладних досліджень в Україні, яка утворюється НАН України спільно з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері наукової і науково-технічної діяльності, та національними галузевими академіями наук для сприяння розвитку фундаментальних досліджень і ефективному використанню їхніх результатів у прикладних дослідженнях й науково-технічних розробках за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки.

Положення про Міжвідомчу раду з координації фундаментальних і прикладних досліджень в Україні та її склад в установленому законом порядку затверджує Кабінет Міністрів України на підставі пропозицій Національної академії наук України та центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері наукової і науково-технічної діяльності, погоджених Національною радою України з питань розвитку науки і технологій.

1.7.2. Рада президентів академій наук України, яка є постійно діючим колегіальним органом, що об'єднує президентів НАН України і національних галузевих академій наук України з метою координації діяльності зазначених академій.

1.8. НАН України як вища наукова самоврядна організація України здійснює незалежну наукову оцінку проєктів стратегічних, прогнозних та програмних документів (доктрин, концепцій, стратегій тощо), за дорученням Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України та/або з власної ініціативи розробляє пропозиції щодо засад державної наукової і науково-технічної політики, прогнози, інформаційно-аналітичні матеріали, рекомендації щодо суспільно-політичного, соціально-економічного, науково-технічного, інноваційного та гуманітарного розвитку держави, здійснює наукову експертизу проєктів законів, державних рішень і програм.

1.9. Державне управління науковою та науково-технічною діяльністю НАН України здійснюється згідно із законодавством, не порушуючи її самоврядності та свободи наукової творчості.

1.10. Самоврядність НАН України полягає у:

1.10.1. Самостійному визначенні тематики, форм організації та проведення фундаментальних і прикладних наукових досліджень й науково-технічних (експериментальних) розробок, формуванні своєї структури, вирішенні науково-організаційних, господарських, кадрових питань, здійсненні міжнародних наукових зв'язків.

1.10.2. Виборності та колегіальності органів управління, здійсненні Загальними зборами НАН України функцій найвищого органу управління.

1.11. НАН України є державною організацією, створеною як неприбуткова державна бюджетна установа.

1.12. НАН України наділена правом управління своєю діяльністю, відповідно до законодавства і цього Статуту володіє, користується і розпоряджається майном, що перебуває у державній власності та належить їй на правах господарського відання.

1.13. Державне майно передається НАН України у безстрокове безоплатне користування без права зміни його форми власності та використовується відповідно до законодавства та цього Статуту.

Земельні ділянки надаються НАН України у постійне користування та використовуються відповідно до земельного законодавства.

1.14. НАН України у вирішенні питань статутної діяльності взаємодіє з органами державної влади, Національною радою України з питань розвитку науки і технологій, Національним фондом досліджень України, національними галузевими академіями наук, іншими державними установами і громадськими організаціями, органами місцевого самоврядування, установами, організаціями, підприємствами незалежно від форми власності, закладами вищої освіти, а також з міжнародними науковими організаціями і науковими центрами інших держав.

1.15. НАН України щорічно подає Кабінету Міністрів України разом з висновками Національної ради України з питань розвитку науки і технологій звіт про результати своєї наукової і науково-технічної діяльності, ефективність управління державним майном та використання бюджетних коштів.

1.16. НАН України є юридичною особою, має рахунки у національній та іноземній валюті, відкриті відповідно до законодавства України, круглу печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням, інші печатки і штампи, необхідні для ведення діловодства.

1.17. Повне найменування українською мовою – Національна академія наук України.

Повне найменування англійською мовою – National Academy of Sciences of Ukraine.

Скорочене найменування українською мовою – НАН України.

Скорочене найменування англійською мовою – NASU.

1.18. Місцезнаходження НАН України: вул. Володимирська, 54, м.Київ, 01601, Україна.

2. Завдання НАН України

2.1. Основними завданнями НАН України є:

2.1.1. Отримання нових та поглиблення наявних знань у галузі природничих, технічних, суспільних і гуманітарних наук, підготовка пропозицій щодо їх використання.

2.1.2. Всебічне сприяння прогресу науки в Україні, забезпечення наступності в розвитку наукових досліджень, діяльності наукових шкіл з метою постійного підвищення інтелектуального потенціалу народу, ефективного розв'язання економічних, соціальних, екологічних, гуманітарних та інших проблем, а також з урахуванням довгострокових стратегічних завдань суспільства, держави та окремих її регіонів.

2.1.3. Організація та виконання фундаментальних і прикладних наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок згідно з визначеними в установленому порядку пріоритетними

напрямами розвитку науки і техніки, потребами розвитку вітчизняної економіки, вирішення екологічних, соціальних, гуманітарних та інших проблем, а також за зверненнями суб'єктів господарювання та міжнародних організацій, розроблення та забезпечення виконання відповідних державних та інших програм, проєктів, державного замовлення, об'єднання з цією метою зусиль вчених та фахівців.

2.1.4. Участь у формуванні державної політики в усіх сферах суспільного життя, здійснення її наукового забезпечення, розроблення прогнозів розвитку України.

2.1.5. Наукове забезпечення модернізації та інноваційного розвитку економіки України шляхом створення та сприяння реалізації у виробництво сучасних високих технологій, налагодження на засадах взаємної заінтересованості ефективних науково-технічних, організаційних, фінансових та інших механізмів зміцнення зв'язків науки з виробництвом, а також участі у створенні інноваційних наукових, виробничих і навчальних комплексів, розроблення та виконання на замовлення суб'єктів господарювання й інших суб'єктів цільових наукових та науково-технічних програм і проєктів.

2.1.6. Інтеграція наукового потенціалу НАН України та закладів вищої освіти шляхом залучення вчених НАН України до підготовки фахівців з вищою освітою, поєднання навчального процесу з підготовки фахівців у різних галузях знань з фундаментальними та прикладними науковими дослідженнями, залучення вчених закладів вищої освіти до виконання НАН України фундаментальних, прикладних наукових і науково-технічних досліджень, сприяння підготовці та підвищенню кваліфікації викладацького складу закладів вищої освіти, а також інших кадрів з вищою освітою, проведення їх стажування в НАН України.

2.1.7. Виявлення та утвердження в науковому середовищі талановитих дослідників, надання допомоги для їхнього творчого зростання, підготовка наукових кадрів вищої кваліфікації.

2.1.8. Забезпечення постійної участі наукових установ НАН України у міжнародному науковому та науково-технічному співробітництві шляхом всебічного вивчення та впровадження в Україні корисного зарубіжного досвіду, розвиток співпраці на основі угод НАН України та її наукових установ з міжнародними й зарубіжними академіями наук, науковими товариствами і установами, делегування її представників до міжнародних наукових рад, комісій та інших міжнародних консультативних органів, створення спільних лабораторій, надання додаткової підтримки виданню наукових праць вітчизняних вчених в Україні та за кордоном іноземними мовами, забезпечення належного захисту і реалізації прав вітчизняних вчених на створені ними об'єкти інтелектуальної власності.

2.1.9. Популяризація науки та наукових досягнень вітчизняних учених в Україні та за її межами, а також протидія псевдонауці, боротьба з академічною недоброчесністю, дотримання етичних норм у науковій діяльності з метою підвищення в суспільстві престижу наукової праці, формування наукового світогляду, зміцнення інтелектуального потенціалу суспільства, розвиток просвітництва, піднесення міжнародного авторитету України.

2.1.10. Захист прав та інтересів працівників наукових установ, організацій, підприємств, що перебувають у віданні НАН України, та членів НАН України.

2.2. НАН України відповідно до основних завдань:

2.2.1. Бере участь у визначенні пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки в Україні, відповідних фундаментальних і прикладних досліджень в галузі природничих, технічних, суспільних і гуманітарних наук.

2.2.2. Визначає з урахуванням світових тенденцій та пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки в Україні, потреб її економічного, соціального, культурного розвитку основні напрями фундаментальних та прикладних досліджень НАН України, формує відповідну програмно-цільову і конкурсну тематику досліджень наукових установ НАН України, здійснює конкурсний відбір наукових і науково-технічних проєктів, забезпечує їх виконання, розвиток експериментальної та дослідно-виробничої бази наукових установ, що перебувають у віданні НАН України, сприяє реалізації результатів досліджень, надає грантову підтримку для проведення перспективних наукових досліджень в НАН України.

2.2.3. Бере участь у формуванні та реалізації державних цільових програм, розробленні проєктів законів, інших нормативно-правових актів і документів, подає відповідні пропозиції та висновки на розгляд Президента України, Верховної Ради України, її комітетів, Кабінету Міністрів України.

2.2.4. Готує для органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій і громадян на їхнє замовлення, а також з власної ініціативи науково-експертні доповіді, висновки, інформаційні, аналітичні та прогностичні матеріали, пропозиції та рекомендації з різних питань суспільно-політичного, соціально-економічного, науково-технічного і культурного розвитку, охорони навколишнього природного середовища, збереження природної та культурної спадщини країни.

2.2.5. Здійснює за дорученням Кабінету Міністрів України експертне оцінювання тематики фундаментальних наукових досліджень, які плануються до виконання за рахунок видатків загального фонду Державного бюджету України.

2.2.6. Здійснює міжнародне наукове та науково-технічне співробітництво, бере участь у виконанні міжнародних науково-технічних програм і проєктів, в організації та проведенні міжнародних симпозіумів й інших заходів, укладає угоди з іноземними організаціями, за рішенням Кабінету Міністрів України представляє Україну у міжнародних наукових організаціях (академічних об'єднаннях, фахових спілках, товариствах) як їхній національний член і виконує відповідні членські обов'язки, у тому числі фінансові, у межах видатків Державного бюджету України на забезпечення діяльності НАН України.

2.2.7. Створює з найважливіших проблем природничих, технічних, суспільних і гуманітарних наук, а також з питань організації ефективної взаємодії з освітньою та виробничою сферами відповідні наукові, науково-технічні ради, комітети, комісії та інші консультативно-дорадчі та координаційні органи НАН України.

2.2.8. Скликає наукові сесії, з'їзди, конференції і наради, у тому числі міжнародні, для обговорення наукових проблем та питань координації наукових досліджень.

2.2.9. Сприяє представленню результатів досліджень науковців НАН України у вітчизняному та міжнародному науковому інформаційному просторі, створює належні умови для творчої і продуктивної праці наукових працівників НАН України, запроваджує гнучкий режим робочого часу та дистанційну роботу.

2.2.10. Засновує й присуджує почесні звання, премії за наукові досягнення, інші нагороди, заохочувальні відзнаки та стипендії НАН України.

2.2.11. Забезпечує підготовку та атестацію наукових кадрів, вживає заходів щодо підвищення їхньої кваліфікації, провадить освітню діяльність у сфері вищої освіти, надає освітні послуги шляхом підготовки фахівців за різними кваліфікаційними рівнями відповідно до Закону України «Про вищу освіту», в тому числі через магістратуру, аспірантуру та докторантуру, сприяє розвитку наукової складової у сфері освіти та залученню талановитої молоді до наукової діяльності.

2.2.12. Здійснює спільно з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері наукової і науково-технічної діяльності, керівництво діяльністю Національного центру «Мала академія наук України».

2.2.13. Здійснює на замовлення державних органів та закладів освіти або з власної ініціативи наукову експертизу стандартів освіти, освітніх програм, підручників, посібників.

2.2.14. Забезпечує проведення і оприлюднення результатів незалежної наукової соціологічної оцінки громадської думки з найважливіших питань суспільного життя.

2.2.15. Визначає власну структуру, створює, реорганізовує і ліквідує наукові установи, організації, підприємства, а також об'єкти державної дослідницької інфраструктури та інші об'єднання, що перебувають у віданні НАН України.

2.2.16. Засновує заклади вищої освіти для підготовки фахівців за різними кваліфікаційними рівнями, в тому числі магістра та доктора філософії.

2.2.17. Затверджує статuti (положення) наукових установ, організацій, підприємств, а також об'єктів державної дослідницької інфраструктури, інших об'єднань, що перебувають у віданні НАН України, здійснює контроль за їх дотриманням.

2.2.18. Здійснює відповідно до законодавства та цього Статуту повноваження з управління об'єктами майнового комплексу НАН України.

2.2.19. Бере участь у створенні в установленому законодавством порядку науково-навчальних, науково-дослідних, науково-технологічних, науково-технічних, науково-інноваційних та інших об'єднань, виступає засновником або співзасновником господарських товариств з внесенням до статутного капіталу майнових прав інтелектуальної власності, забезпечує розпорядження корпоративними правами.

2.2.20. Організовує та проводить конкурси НАН України для молодих учених на здобуття премій, стипендій, грантів, забезпечує участь працівників НАН України у національних та міжнародних конкурсах молодих науковців, сприяє діяльності Ради молодих вчених НАН України.

2.2.21. Забезпечує поглиблення інтеграції до Європейського дослідницького простору, інших міжнародних дослідницьких систем, програм, проєктів, розвиток інфраструктури наукової та науково-технічної діяльності НАН України, збереження наукових об'єктів, що становлять національне надбання і перебувають у віданні НАН України.

2.2.22. Забезпечує зберігання рукописів та інших носіїв наукового доробку учених і діячів культури, а також архівних матеріалів наукових установ НАН України й інших матеріалів, що мають особливу наукову, культурну та історичну цінність, проводить їх систематизацію та наукове вивчення, створює відповідні музеї та музейні колекції, бази даних.

2.2.23. Проводить видавничу діяльність, засновує наукові та інші видання, створює, реорганізовує і ліквідує наукові видавництва, що перебувають у віданні НАН України.

2.2.24. Здійснює в установленому законодавством порядку обмін друкованими виданнями та іншими видами носіїв інформації.

2.2.25. Веде будівництво об'єктів наукового, житлового та іншого соціального призначення.

2.2.26. Здійснює пропаганду досягнень науки і техніки, сприяє поширенню та популяризації наукових знань, утвердженню наукового світогляду у суспільстві, створенню та діяльності наукових громадських об'єднань, систематично висвітлює результати своїх досліджень у засобах масової інформації та інших джерелах.

2.2.27. Надає платні послуги згідно із законодавством.

2.2.28. Здійснює інші повноваження та іншу діяльність відповідно до законодавства та цього Статуту.

3. Структура та кадровий склад НАН України

3.1. НАН України має у своїй структурі Президію, апарат Президії НАН України, секції, відділення, регіональні наукові центри, які координують діяльність науково-дослідних інститутів та інших наукових установ, закладів вищої освіти, організацій, підприємств (обсерваторій, ботанічних садів, дендропарків, заповідників, бібліотек, музеїв, науково-технічних, технологічних комплексів, а також інших об'єднань тощо), об'єктів соціальної сфери, що забезпечують діяльність і перебувають у віданні НАН України, виконують інші функції відповідно до законодавства та цього Статуту.

З метою залучення установ НАН України до вирішення актуальних науково-технічних проблем розвитку економіки, екологічної та соціальної сфер, сприяння прискоренню впровадження наукових розробок установ НАН України, розширення співпраці між науковими установами НАН України та господарюючими суб'єктами всіх форм власності, формування відповідних науково-технічних програм для їх виконання на засадах публічно-приватного партнерства та співфінансування утворюється Науково-технічна рада НАН України у складі провідних фахівців наукових установ та організацій НАН України, іноземних членів НАН України, представників національних галузевих академій наук, закладів вищої освіти, відповідних науково-виробничих підприємств та об'єднань, органів державної влади та місцевого самоврядування, наукових громадських об'єднань. Науково-технічна рада є колегіальним консультативно-дорадчим органом НАН України, рішення якої є обов'язковими для розгляду Президією НАН України. Положення про Науково-технічну раду НАН України та її персональний склад затверджуються Президією НАН України.

3.2. Секція НАН України – колегіальна координаційна структура НАН України, яка об'єднує відповідні відділення НАН України та окремі організації, що перебувають у віданні НАН України, для вирішення найважливіших загальноакадемічних наукових та науково-технічних проблем міжгалузевого характеру.

З метою консультативного та експертного забезпечення діяльності секції НАН України утворюється її науково-координаційна рада у складі провідних фахівців наукових установ та організацій НАН України, іноземних членів НАН України, представників національних галузевих академій наук, закладів вищої освіти, відповідних органів державної влади та наукових громадських об'єднань. Положення про науково-координаційну раду секції НАН України та її персональний склад затверджуються Президією НАН України.

3.3. Відділення НАН України – колегіальна науково-організаційна структура НАН України, що створюється з метою координації діяльності наукових установ, організацій, підприємств НАН України, які входять до складу відділення, визначення пріоритетних напрямів і тематики фундаментальних і прикладних досліджень, підготовки експертних висновків у відповідній галузі наук, організації досліджень з цих напрямів та оцінювання їхніх результатів, координації фундаментальних досліджень у відповідній галузі науки, участі у виборах дійсних членів (академіків), членів-кореспондентів та іноземних членів НАН України, у призначенні керівників наукових установ НАН України і об'єднує за відповідними галузями та напрямками наук членів НАН України, всіх працівників наукових установ, організацій, підприємств НАН України, які входять до складу відділення.

Найвищим органом управління відділення НАН України є загальні збори відділення у складі дійсних членів (академіків) та членів-кореспондентів НАН України відповідного відділення НАН України.

У випадках, передбачених цим Статутом, у сесії загальних зборів відділення НАН України беруть участь з правом ухвального голосу делеговані представники (кандидати наук, доктори філософії, доктори наук) наукових колективів установ відділення у кількості, що дорівнює половині загального складу дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів НАН України відповідного відділення.

На сесії загальних зборів відділення НАН України запрошуюються представники наукової громадськості.

3.4. Кількість і найменування секцій та відділень НАН України визначаються Загальними зборами НАН України.

3.5. Секції та відділення НАН України здійснюють свою діяльність згідно з положеннями, що затверджуються Президією НАН України.

3.6. З метою підвищення ролі науки у розробленні та реалізації в Україні ефективної державної регіональної політики, орієнтованої на поєднання загальнодержавних і регіональних інтересів, забезпечення вирішення регіональних наукових, соціальних, економічних, екологічних та інших проблем, об'єднання для цього зусиль наукових установ, закладів вищої освіти, організацій, підприємств, розміщених у певному регіоні, утворюються та діють регіональні наукові центри.

З урахуванням вимог законодавства:

3.6.1. Регіональні наукові центри утворюються, реорганізуються та ліквідовуються спільним рішенням НАН України та центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері наукової і науково-технічної діяльності, за погодженням з місцевими органами виконавчої влади.

3.6.2. Регіональні наукові центри діють на підставі статутів (положень), затверджених спільним рішенням НАН України та центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері наукової і науково-технічної діяльності.

Регіональні наукові центри можуть бути юридичними особами.

3.6.3. Регіональний науковий центр очолює голова, який призначається спільним рішенням НАН України та центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері наукової і науково-технічної діяльності.

3.6.4. При регіональному науковому центрі спільним рішенням НАН України та центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері наукової і науково-технічної діяльності, створюється колегіальний дорадчий орган – Рада центру, до складу якої входять провідні науковці та освітяни регіону, представники органів місцевої влади та бізнесу.

3.7. НАН України створює, реорганізовує шляхом злиття, приєднання, поділу чи перетворення, а також ліквідує наукові установи, організації, підприємства, об'єкти державної дослідницької інфраструктури та інші об'єднання, що перебувають у віданні НАН України, відповідно до Закону України «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та статусу їх майнового комплексу», а також інших актів законодавства.

3.8. Науково-дослідні інститути та інші наукові установи (обсерваторії, ботанічні сади, дендропарки, заповідники, бібліотеки, музеї, науково-технічні (технологічні) комплекси тощо) (далі – наукові установи НАН України) є державними науковими установами, юридичними особами, що діють на підставі Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» та власних статутів (положень), які розробляються відповідно до вимог законодавства, цього Статуту, Основних принципів організації та діяльності наукової установи НАН України, що затверджуються Президією НАН України.

Наукова установа НАН України входить до складу відділення НАН України або підпорядковується безпосередньо Президії НАН України. Належність наукової установи НАН України до відповідного відділення НАН України, переведення наукової установи НАН України з одного відділення до іншого визначає Президія НАН України за поданням вченої

ради наукової установи та за погодженням з відповідним відділенням НАН України. Безпосередньо Президії НАН України можуть за її рішенням підпорядковуватися окремі наукові установи НАН України, які здійснюють наукові дослідження, провадять освітню діяльність, забезпечують виконання відповідних загальноакадемічних завдань.

З метою незалежної оцінки результатів наукової (науково-технічної, науково-педагогічної, науково-організаційної) діяльності наукової установи НАН України при ній за рішенням Президії НАН України може створюватись наглядова рада.

3.9. НАН України і центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері наукової та науково-технічної діяльності, інші центральні органи виконавчої влади можуть утворювати наукові установи подвійного підпорядкування.

Порядок діяльності наукових установ подвійного підпорядкування визначається їхнім статутом, який затверджується Президією НАН України спільно з відповідним центральним органом виконавчої влади.

3.10. Наукові установи НАН України мають право провадити освітню діяльність у сфері вищої освіти, надавати освітні послуги, засновувати заклади вищої освіти.

3.11. Наукові установи НАН України підлягають обов'язковій державній атестації в порядку, визначеному законодавством, та оцінюванню ефективності діяльності за методикою, затвердженою Президією НАН України.

3.12. Керівник наукової установи НАН України обирається, призначається та звільняється з посади й діє відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», цього Статуту з урахуванням таких особливостей:

3.12.1. Керівник наукової установи НАН України обирається шляхом таємного голосування на зборах колективу наукових працівників цієї установи на строк до п'яти років у межах строку, визначеного статутом (положенням) наукової установи, з правом бути переобраним і призначається на посаду Президією НАН України.

Кандидат на посаду керівника наукової установи НАН України має вільно володіти державною мовою, мати науковий ступінь доктора наук або кандидата наук (доктора філософії) і стаж роботи на посадах наукових працівників та (або) науково-педагогічних працівників не менше 10 років.

Президія НАН України або відповідне відділення НАН України можуть установити додаткові кваліфікаційні та інші вимоги до кандидата на посаду керівника наукової установи НАН України, що впливають із специфіки діяльності цієї установи.

При обранні, призначенні на посаду керівника (у тому числі виконувачем обов'язків керівника) наукової установи НАН України діють обмеження, передбачені Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність». Одна і та сама особа не може бути керівником відповідної наукової установи НАН України понад два строки.

3.12.2. Президія НАН України зобов'язана оголосити конкурс на заміщення посади керівника наукової установи НАН України не пізніше ніж за два місяці до закінчення строку контракту особи, яка обіймає цю посаду. У разі дострокового припинення повноважень керівника наукової установи НАН України конкурс оголошується протягом тижня від дня утворення вакансії.

Право висунення кандидатів на заміщення посади керівника наукової установи НАН України мають: Президія НАН України, відповідне відділення НАН України, дійсні члени (академіки) та члени-кореспонденти НАН України, вчена рада наукової установи, колективи наукових відділів наукової установи.

Президія НАН України або відповідне відділення НАН України протягом двох місяців від дня оголошення конкурсу на посаду керівника наукової установи НАН України приймає пропозиції щодо претендентів на посаду керівника наукової установи НАН України і протягом 20 календарних днів від дня закінчення строку подання документів на заміщення вакантної посади вносить кандидатури претендентів, які відповідають встановленим вимогам, на розгляд зборів колективу наукових працівників наукової установи НАН України.

3.12.3. Претенденти на посаду керівника наукової установи НАН України розглядаються на зборах колективу наукових працівників цієї установи. Кожен член зборів колективу наукових працівників може голосувати лише за одну кандидатуру або не підтримувати жодної з кандидатур.

Вибори вважаються такими, що відбулися, якщо у зборах колективу наукових працівників взяли участь не менше двох третин фактичної чисельності штатних наукових працівників цієї наукової установи.

3.12.4. Загальні збори відповідного відділення НАН України розглядають рішення зборів колективу наукових працівників наукової установи НАН України про обрання керівника цієї установи і рекомендують Президії НАН України:

– призначити на посаду керівника наукової установи НАН України кандидатуру, яка набрала не менше двох третин голосів наукових працівників, присутніх на зборах колективу наукових працівників цієї наукової установи;

– призначити на посаду керівника наукової установи НАН України кандидатуру, яка набрала більше 50 відсотків, але менше двох третин голосів наукових працівників, які взяли участь у зборах колективу наукових працівників цієї наукової установи, або за наявності вмотивованих заперечень оголосити новий конкурс, призначивши виконувача обов'язків керівника цієї наукової установи на строк не більше шести місяців.

Рішення про рекомендацію приймається простою більшістю голосів учасників сесії загальних зборів відділення НАН України, які мають право ухвального голосу.

3.12.5. Якщо жоден із претендентів на посаду керівника наукової установи НАН України не набрав у першому турі більше 50 відсотків голосів наукових працівників, які взяли участь у зборах колективу наукових працівників цієї наукової установи, проводиться другий тур голосування.

До участі у другому турі допускаються два кандидати, які в першому турі набрали найбільшу кількість голосів.

Вибори вважаються такими, що відбулися, якщо у зборах колективу наукових працівників взяли участь не менше двох третин фактичної чисельності штатних наукових працівників цієї наукової установи.

Загальні збори відповідного відділення НАН України розглядають рішення зборів колективу наукових працівників наукової установи НАН України про обрання у другому турі керівника цієї установи і рекомендують Президії НАН України:

– призначити на посаду керівника наукової установи НАН України кандидатуру, яка у другому турі набрала не менше двох третин голосів наукових працівників, присутніх на зборах колективу наукових працівників цієї наукової установи;

– призначити на посаду керівника наукової установи НАН України кандидатуру, яка у другому турі набрала більше 50 відсотків, але менше двох третин голосів наукових працівників, які взяли участь у зборах колективу наукових працівників цієї наукової установи, або за наявності вмотивованих заперечень оголосити новий конкурс, призначивши виконувача обов'язків керівника цієї наукової установи на строк не більше шести місяців.

Рішення про рекомендацію приймається простою більшістю голосів учасників сесії загальних зборів відділення НАН України, які мають право ухвального голосу.

3.12.6. Президія НАН України за рекомендацією загальних зборів відповідного відділення НАН України:

– призначає на посаду керівника наукової установи НАН України;
– за наявності вмотивованих заперечень оголошує новий конкурс, призначивши виконувача обов'язків керівника наукової установи НАН України на строк не більше шести місяців.

3.12.7. Контракт з обраним керівником наукової установи укладається Національною академією наук України в установленому порядку протягом одного місяця від дня обрання на строк, визначений статутом (положенням) цієї наукової установи, але не більше ніж на п'ять років.

3.13. Керівник наукової установи НАН України може бути звільнений з посади Президією НАН України з підстав, визначених законодавством про працю.

Керівник наукової установи НАН України також може бути звільнений з посади у зв'язку з прийняттям рішення про його відкликання зборами колективу наукових працівників цієї наукової установи.

Підстави для відкликання керівника наукової установи НАН України визначаються законодавством про працю та статутом (положенням) цієї наукової установи.

Подання про відкликання керівника наукової установи НАН України може бути внесено на розгляд зборів колективу наукових працівників цієї наукової установи не менше ніж половиною статутного складу вченої (наукової, науково-технічної, технічної) ради установи.

Збори колективу наукових працівників вважаються повноважними, якщо у них взяли участь не менше двох третин фактичної чисельності штатних наукових працівників цієї наукової установи.

Рішення зборів колективу наукових працівників про відкликання керівника є прийнятним, якщо за нього проголосувало не менше двох третин наукових працівників, які взяли участь у цих зборах.

3.14. Президія НАН України призначає виконувача обов'язків керівника новоутвореної наукової установи НАН України на строк не більше шести місяців.

3.15. Порядок заміщення посад керівників інших організацій, підприємств, що перебувають у віданні НАН України, встановлюється Президією НАН України згідно з чинним законодавством та цим Статутом.

3.16. Керівник закладу вищої освіти, що перебуває у віданні НАН України, заміщує посаду в порядку, визначеному Законом України «Про вищу освіту».

3.17. Кадровий склад НАН України включає всіх працівників наукових установ, організацій, підприємств, що перебувають у віданні НАН України, дійсних членів (академіків), членів-кореспондентів та іноземних членів НАН України.

4. Загальні збори НАН України

4.1. Найвищим органом самоврядування НАН України є Загальні збори НАН України.

Загальні збори НАН України скликаються на чергові та позачергові сесії.

4.2. Загальні збори НАН України складаються з дійсних членів (академіків) та членів-кореспондентів НАН України.

У сесіях Загальних зборів НАН України (крім питань, пов'язаних з виборами дійсних членів (академіків), членів-кореспондентів та іноземних членів НАН України) беруть участь з правом ухвального голосу наукові працівники, делеговані трудовими колективами наукових установ НАН України, у кількості, що становить не менше половини загального складу дійсних членів (академіків) та членів-кореспондентів НАН України.

Порядок делегування наукових працівників для участі у сесіях Загальних зборів НАН України визначається Президією НАН України.

У сесіях Загальних зборів НАН України з правом дорадчого голосу можуть брати участь іноземні члени НАН України, а також керівники наукових установ НАН України та представники наукової громадськості.

Участь у сесії Загальних зборів НАН України, в ухваленні відповідних рішень, у виборах може здійснюватися дистанційно з використанням відповідних інформаційних та телекомунікаційних технологій в порядку, що встановлюється Президією НАН України.

4.3. На сесіях Загальних зборів НАН України головує президент НАН України, а у разі його відсутності – один із віцепрезидентів НАН України за рішенням Загальних зборів НАН України.

4.4. Загальні збори НАН України:

4.4.1. Розглядають найважливіші питання, що належать до завдань та діяльності НАН України, визначених законом та цим Статутом, за поданням Президії НАН України визначають пріоритетні напрями діяльності НАН України.

4.4.2. Розглядають і ухвалюють Статут НАН України, а в разі потреби – вносять зміни до нього.

4.4.3. Заслуховують і схвалюють звіти Президії НАН України про діяльність НАН України.

4.4.4. Розглядають питання про використання коштів Державного бюджету України, передбачених для забезпечення діяльності НАН України, вирішують інші найважливіші питання забезпечення наукової діяльності та організації внутрішнього життя Академії.

4.4.5. Заслуховують та обговорюють доповіді наукового і науково-організаційного характеру.

4.4.6. Обирають дійсних членів (академіків), членів-кореспондентів та іноземних членів НАН України.

4.4.7. Обирають президента, першого віцепрезидента, віцепрезидентів, головного вченого секретаря, інших членів Президії НАН України, достроково припиняють їхні повноваження згідно з порядком, встановленим законом та цим Статутом.

4.4.8. Затверджують академіків-секретарів відділень НАН України.

4.4.9. Розглядають з підстав та в порядку, визначених цим Статутом, питання щодо позбавлення статусу дійсного члена (академіка), члена-кореспондента й іноземного члена НАН України, припинення членства в НАН України у інших випадках.

4.4.10. Вирішують інші питання, віднесені цим Статутом до компетенції Загальних зборів НАН України.

4.5. Чергові сесії Загальних зборів НАН України скликаються за рішенням Президії НАН України не рідше одного разу на рік.

4.6. Позачергові сесії Загальних зборів НАН України скликаються за рішенням Президії НАН України з її власної ініціативи для розгляду невідкладних питань або на письмову вимогу не менше третини загального складу дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів НАН України.

4.7. Загальні збори НАН України правомочні ухвалювати рішення (мають кворум), якщо у їхній сесії беруть участь більше половини загального складу (на день проведення сесії) дійсних членів (академіків), членів-кореспондентів НАН України та наукових працівників, делегованих трудовими колективами наукових установ НАН України, за винятком випадків, коли цим Статутом передбачено інше.

4.8. Рішення на сесіях Загальних зборів НАН України приймаються відкритим голосуванням простою більшістю голосів дійсних членів (академіків), членів-кореспондентів НАН України та наукових працівників, делегованих трудовими колективами наукових установ НАН України, які беруть участь у сесії, за винятком випадків, коли цим Статутом або рішенням Загальних зборів НАН України передбачається інший порядок ухвалення рішень.

4.9. Загальні збори НАН України за ініціативи не менше половини від загального числа учасників сесії Загальних зборів НАН України, які мають право ухвального голосу, можуть достроково припинити повноваження президента НАН України, окремих членів Президії НАН України або Президії НАН України в цілому.

Дострокове припинення повноважень президента НАН України, окремих членів Президії НАН України або Президії НАН України в цілому здійснюється у порядку, визначеному цим Статутом для їх обрання.

4.10. Сесії Загальних зборів НАН України здійснюють свою роботу згідно з регламентом, який затверджується Загальними зборами НАН України.

4.11. Рішення Загальних зборів НАН України ухвалюються у формі постанови і є обов'язковими для виконання всіма членами НАН України, Президією НАН України та її апаратом, секціями, відділеннями НАН України, регіональними науковими центрами, науковими установами та іншими організаціями, підприємствами, що перебувають у віданні НАН України, та їх працівниками.

5. Процедура виборів дійсних членів (академіків), членів-кореспондентів та іноземних членів НАН України

5.1. Вибори дійсних членів (академіків), членів-кореспондентів та іноземних членів НАН України проводяться не рідше як раз на три роки відповідно до закону, цього Статуту та у порядку, визначеному Президією НАН України.

5.2. Дійсними членами (академіками) НАН України обираються члени-кореспонденти НАН України, які створили визнані вітчизняною та світовою науковою спільнотою наукові школи, запропонували підхід до розв'язання наукових проблем, що мають велике теоретичне чи практичне значення, провадять активну науково-громадську діяльність.

5.3. Членами-кореспондентами НАН України обираються доктори наук, які мають визнаний вітчизняною та світовою науковою спільнотою науковий доробок, розв'язали наукову проблему, що має вагомим теоретичне чи практичне значення, провадять активну науково-громадську діяльність.

5.4. Дійсними членами (академіками) та членами-кореспондентами НАН України можуть бути обрані громадяни України.

5.5. Іноземними членами НАН України можуть бути обрані вчені, які не є громадянами України, наукові праці яких одержали визнання міжнародної наукової спільноти та які вагомо сприяють розвитку наукових досліджень і міжнародних наукових зв'язків НАН України.

5.6. Дійсні члени (академіки), члени-кореспонденти та іноземні члени НАН України обираються довічно.

5.7. Гранична чисельність дійсних членів (академіків) та членів-кореспондентів НАН України визначається законом.

5.8. Вибори дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів НАН України проводяться в межах визначеної законом граничної чисельності дійсних членів (академіків) та членів-кореспондентів НАН України, за наявності вакансій та призначаються Президією НАН України.

Перелік вакансій для обрання дійсних членів (академіків) та членів-кореспондентів НАН України встановлюється Президією НАН України з урахуванням пропозицій відділень НАН України, за результатами аналізу тенденцій розвитку світової та вітчизняної науки, наявного кадрового потенціалу для заміщення цих вакансій, необхідності представлення в НАН України всіх секторів вітчизняної науки, її розвитку в регіонах.

При оголошенні виборів Президія НАН України може встановлювати для кандидатів на заміщення вакансій дійсних членів (академіків) та членів-кореспондентів НАН України додаткові вимоги, які впливають із специфіки забезпечення розвитку відповідних галузей науки і наукових напрямів.

5.9. Повідомлення Президії НАН України про проведення виборів дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів НАН України з визначенням назв спеціальностей, кількості вакансій та їх розподілу між відділеннями НАН України публікується в засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження не пізніше ніж за три місяці до проведення виборів.

Зміна назв спеціальностей, кількості вакансій та їх розподілу між відділеннями НАН України після публікації повідомлення про проведення виборів не допускається.

5.10. Право висувати кандидатів у дійсні члени (академіки) НАН України мають вчені ради наукових установ, атестованих відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», закладів вищої освіти (університетів та академій), дійсні члени (академіки) НАН України.

Право висувати кандидатів у члени-кореспонденти НАН України мають вчені ради наукових установ, атестованих відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», закладів вищої освіти (університетів та академій), дійсні члени (академіки) та члени-кореспонденти НАН України.

Право висувати кандидатів у іноземні члени НАН України мають відділення НАН України з урахуванням пропозицій вчених рад наукових установ, атестованих відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», закладів вищої освіти (університетів та академій), дійсних членів (академіків) та членів-кореспондентів НАН України.

Кандидати у дійсні члени (академіки) і члени-кореспонденти НАН України можуть балотуватися тільки з однієї спеціальності, яку вони зазначають у поданій письмовій згоді на балотування.

Для встановлення відповідності спеціальностей висунутих кандидатів оголошеним вакансіям і рекомендації пріоритетних кандидатур для обрання Президією НАН України створюються експертні комісії відділень НАН України. Порядок роботи експертних комісій визначає Президія НАН України. Відповідність спеціальності кандидата оголошеній для проведення виборів вакансії визначається сферою та основними результатами його наукової діяльності.

Пропозиції щодо кандидатів для обрання дійсними членами (академіками) та членами-кореспондентами НАН України з відповідними матеріалами та обґрунтуваннями надсилаються до Президії НАН України протягом одного місяця від дня публікації повідомлення про проведення виборів.

Висунуті кандидати у дійсні члени (академіки) і члени-кореспонденти НАН України за рекомендаціями експертних комісій відповідних відділень НАН України реєструються Президією НАН України.

Списки зареєстрованих кандидатів у дійсні члени (академіки) і члени-кореспонденти НАН України затверджуються Президією НАН України, оприлюднюються на офіційному сайті НАН України та в засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження не пізніше ніж за місяць до виборів.

5.11. Вибори дійсних членів (академіків), членів-кореспондентів та іноземних членів НАН України проводяться у два етапи – на сесії загальних зборів відділень НАН України, а потім – на сесії Загальних зборів НАН України.

5.12. Загальні збори НАН України обирають дійсних членів (академіків), членів-кореспондентів та іноземних членів НАН України з числа кандидатів, обраних загальними зборами відділень НАН України у межах оголошених вакансій. Вибори проводяться одночасно в один тур голосування.

5.13. Передвиборна кампанія і вибори проводяться на демократичній основі в умовах повної відкритості, прозорості та поінформованості наукової громадськості.

На сесіях Загальних зборів НАН України і загальних зборів відділень НАН України забезпечуються необхідні умови для всебічного обговорення кандидатур.

5.14. На сесіях загальних зборів відділень НАН України вибори кандидатів у дійсні члени (академіки) НАН України проводяться таємним голосуванням дійсних членів (академіків) НАН України відповідного відділення НАН України, а у члени-кореспонденти НАН України – таємним голосуванням дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів НАН України відповідного відділення НАН України.

Вибори на сесіях загальних зборів відділень НАН України вважаються такими, що відбулися, у разі участі у сесії загальних зборів відділення НАН України більше половини загального складу (на день проведення сесії) відповідно дійсних членів (академіків) НАН України або дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів НАН України, які входять до складу відповідного відділення НАН України.

При обранні кандидатів у дійсні члени (академіки) та члени-кореспонденти НАН України кількість претендентів на одну вакансію, за яких може бути подано голоси одним учасником сесії загальних зборів відділення НАН України, який має право ухвального голосу, не обмежується. Обраним кандидатом у дійсні члени (академіки) та члени-кореспонденти НАН України вважається особа, за яку проголосувала найбільша кількість, але не менше двох третин відповідно дійсних членів (академіків) НАН України або дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів НАН України відповідного відділення НАН України, які взяли участь у голосуванні.

5.15. На сесії Загальних зборів НАН України вибори дійсних членів (академіків) НАН України проводяться таємним голосуванням дійсних членів (академіків) НАН України, а членів-кореспондентів НАН України – таємним голосуванням дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів НАН України.

Вибори вважаються такими, що відбулися, у разі участі у сесії Загальних зборів НАН України більше половини загального складу (на день проведення сесії) відповідно дійсних членів (академіків) НАН України або дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів НАН України.

Дійсними членами (академіками) НАН України і членами-кореспондентами НАН України вважаються обраними особи, за яких проголосувало не менше двох третин дійсних членів (академіків) НАН України або дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів НАН України, які взяли участь у голосуванні.

Дійсний член (академік) НАН України від моменту свого обрання згідно з цим Статутом вибуває зі складу членів-кореспондентів НАН України.

5.16. На сесіях загальних зборів відділень НАН України вибори кандидатів в іноземні члени НАН України проводяться на відкриті Президією НАН України вакансії за поданнями вчених рад наукових установ, атестованих відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», закладів вищої освіти, дійсних членів (академіків) та членів-кореспондентів НАН України таємним голосуванням дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів НАН України відповідного відділення НАН України.

Вибори кандидатів у іноземні члени НАН України вважаються такими, що відбулися, у разі участі у сесії загальних зборів відділення НАН України більше половини загального складу (на день проведення сесії) дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів НАН України, які входять до складу відповідного відділення НАН України.

Обраним кандидатом у іноземні члени вважається особа, за яку проголосувало не менше двох третин дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів НАН України відповідного відділення НАН України, які взяли участь у голосуванні.

Іноземні члени НАН України обираються на сесії Загальних зборів НАН України таємним голосуванням з числа кандидатів, обраних загальними зборами відділень НАН України. У виборах іноземних членів НАН України беруть участь дійсні члени (академіки) та члени-кореспонденти НАН України.

Вибори іноземних членів НАН України вважаються такими, що відбулися, у разі участі у сесії Загальних зборів НАН України більше половини загального складу (на день проведення сесії) дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів НАН України.

Обраними іноземними членами НАН України вважаються особи, за яких проголосувало не менше двох третин дійсних членів (академіків) та членів-кореспондентів НАН України, які взяли участь у голосуванні.

5.17. Результати виборів дійсних членів, членів-кореспондентів та іноземних членів НАН України оприлюднюються у засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження.

5.18. Дійсний член (академік), член-кореспондент, іноземний член НАН України може бути позбавлений свого статусу та виключений зі складу НАН України у разі неодноразового грубого порушення вимог цього Статуту або вчинення інших дій, що завдали значної шкоди авторитетові НАН України.

Рішення про позбавлення статусу дійсного члена (академіка), члена-кореспондента чи іноземного члена НАН України приймається Загальними зборами НАН України за поданням відповідного відділення НАН України або Президії НАН України.

При позбавленні статусу члена НАН України (виключенні члена НАН України з її складу) діють процедура та порядок голосування, передбачені для їх обрання.

Членство у НАН України може бути припинено за власним бажанням дійсного члена (академіка), члена-кореспондента чи іноземного члена НАН України. Рішення про припинення членства у НАН України за власним бажанням приймається Президією НАН України на підставі особистої заяви дійсного члена (академіка), члена-кореспондента чи іноземного члена НАН України з наступним інформуванням Загальних зборів НАН України на найближчій сесії.

6. Обов'язки та права дійсних членів (академіків) та членів-кореспондентів НАН України

6.1. Головний обов'язок дійсних членів (академіків) та членів-кореспондентів НАН України полягає у проведенні особисто ними наукових досліджень, збагаченні науки новими досягненнями і відкриттями, організації колективного вирішення проблем, здійсненні наукового керівництва дослідницькими та іншими роботами.

Дійсні члени (академіки) та члени-кореспонденти НАН України зобов'язані активно сприяти реалізації результатів своїх досліджень, інших досягнень науки в практику та використанню їх у соціально-економічному і культурному будівництві, публікувати результати досліджень у наукових виданнях НАН України, активно вести роботу, спрямовану на підготовку і підвищення кваліфікації наукових кадрів, виконувати рішення Загальних зборів НАН України, Президії НАН України і відповідного відділення НАН України, дотримуватись вимог цього Статуту, норм наукової етики та академічної доброчесності, протидіяти порушенням права інтелектуальної власності, фальсифікаціям результатів наукових досліджень, брати активну участь у виконанні інших завдань, покладених на НАН України, брати участь у сесіях Загальних зборів НАН України та загальних зборах її відділень, інших заходах, що проводяться НАН України, особистим прикладом сприяти підвищенню престижу наукової діяльності та авторитету НАН України.

6.2. На сесіях Загальних зборів НАН України та загальних зборів відділень НАН України дійсні члени (академіки) та члени-кореспонденти НАН України мають право ухвального голосу, якщо інше не передбачено цим Статутом, іноземні члени НАН України – дорадчого голосу.

6.3. Дійсним членам (академікам) та членам-кореспондентам НАН України створюються в наукових установах НАН України належні умови для виконання ними обов'язків, передбачених цим Статутом.

6.4. Кожний дійсний член (академік), член-кореспондент НАН України відповідно до своєї наукової спеціальності входить до складу одного з відділень НАН України.

Перехід дійсного члена (академіка), члена-кореспондента НАН України з одного відділення до іншого здійснюється на підставі його особистої письмової заяви, підтриманої рішеннями загальних зборів обох відділень НАН України та погодженої Президією НАН України.

Дійсні члени (академіки) та члени-кореспонденти НАН України, які входять до складу одного відділення НАН України, можуть за згодою загальних зборів іншого відділення НАН України брати участь у його роботі з правом дорадчого голосу.

6.5. Дійсні члени (академіки) та члени-кореспонденти НАН України щороку подають до відділень НАН України, до складу яких вони входять, письмовий звіт про свою наукову, науково-технічну, а також просвітницьку та іншу діяльність.

6.6. Дійсні члени (академіки) та члени-кореспонденти НАН України після досягнення 65-річного віку можуть бути призначені радниками при дирекції відповідної наукової установи НАН України в порядку, який встановлюється Президією НАН України.

6.7. Дійсним членам (академікам) і членам-кореспондентам НАН України встановлюється довічна плата, розмір якої визначається Кабінетом Міністрів України.

7. Президія НАН України

7.1. У період між сесіями Загальних зборів НАН України загальне науково-організаційне керівництво поточною діяльністю НАН України здійснює Президія НАН України.

7.2. Президія НАН України звітує перед Загальними зборами НАН України про свою роботу та найважливіші рішення, прийняті нею в період між сесіями Загальних зборів НАН України.

7.3. Президія НАН України обирається терміном на п'ять років у складі президента НАН України, першого віцепрезидента НАН України, віцепрезидентів НАН України, головного вченого секретаря НАН України, академіків-секретарів відділень НАН України, а також інших членів Президії НАН України.

Самовисування осіб на зайняття посад, зазначених у цьому пункті, не допускається.

Президент НАН України, перший віцепрезидент НАН України, віцепрезиденти НАН України, головний учений секретар НАН України, академіки-секретарі відділень НАН України, інші члени Президії НАН України не можуть обіймати свої посади понад два строки.

Кількість членів Президії НАН України визначається Загальними зборами НАН України.

Порядок організаційного забезпечення проведення виборів президента НАН України, першого віцепрезидента НАН України, віцепрезидентів НАН України, головного вченого секретаря НАН України, членів Президії НАН України, затвердження академіків-секретарів відділень НАН України визначається Президією НАН України.

Президент НАН України та Президія НАН України здійснюють передбачені цим Статутом повноваження до обрання в установленому порядку нового президента НАН України та нового складу Президії НАН України.

7.4. Рішення про проведення виборів президента НАН України та членів Президії НАН України приймається та оприлюднюється Президією НАН України у засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження не пізніше ніж за три місяці до закінчення терміну повноважень раніше обраного її складу.

7.5. Президент НАН України обирається Загальними зборами НАН України таємним голосуванням з числа зареєстрованих Президією НАН України кандидатів з додержанням таких вимог:

7.5.1. Право висунення кандидата на посаду президента НАН України належить Президії НАН України, науковим установам НАН України, дійсним членам (академікам) НАН України та членам-кореспондентам НАН України.

7.5.2. Кандидатом на посаду президента НАН України може бути особа, яка є дійсним членом (академіком) НАН України.

Кандидат на посаду президента НАН України має вільно володіти державною мовою та мати стаж керівної науково-організаційної роботи не менше 10 років.

Не може бути висунута і зареєстрована кандидатом на посаду президента НАН України особа, яка:

за рішенням суду визнана недієздатною або дієздатність якої обмежена;

має судимість за вчинення злочину, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку;

згідно з вироком суду позбавлена права обіймати відповідні посади;

за рішенням суду була визнана винною у вчиненні корупційного правопорушення – протягом року з дня набрання відповідним рішенням суду законної сили;

піддавалася адміністративному стягненню за корупційне правопорушення – протягом року з дня набрання відповідним рішенням суду законної сили.

Для проведення реєстрації кандидат на посаду президента НАН України в місячний строк після оприлюднення рішення про проведення виборів президента НАН України подає до Президії НАН України відповідну заяву, свою виборчу програму, а також інші документи, перелік яких з урахуванням вимог законодавства та цього Статуту визначається Президією НАН України.

Кандидатові на посаду президента НАН України може бути відмовлено в реєстрації Президією НАН України у разі неповного подання документів, виявлення невідповідності встановленим вимогам до кандидатів чи подання неправдивих відомостей.

Список зареєстрованих кандидатів на посаду президента НАН України протягом десяти днів після закінчення строку подання документів на реєстрацію затверджується Президією НАН України та у п'ятиденний строк від дня затвердження оприлюднюється в засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження. Вибірчі програми кандидатів у той самий строк оприлюднюються на офіційному сайті НАН України.

Кандидатам на посаду президента НАН України забезпечуються рівні можливості участі у виборах, презентації виборчих програм, проведенні зустрічей у колективах наукових установ, організацій, підприємств НАН України.

7.5.3. Обраним на посаду президента НАН України є кандидат, який за результатами таємного голосування набрав більше половини голосів від загального числа учасників сесії Загальних зборів НАН України, які мають право ухвального голосу.

7.5.4. Кожен з учасників виборів президента НАН України може голосувати лише за одну кандидатуру або не підтримувати жодної з кандидатур.

7.5.5. У разі, коли жоден із кандидатів на посаду президента НАН України не отримав під час голосування необхідної більшості голосів, проводиться другий тур голосування за участі двох кандидатів, які отримали у першому турі найбільшу кількість голосів. Якщо більше двох кандидатів набрали у першому турі найбільшу і при цьому рівну кількість голосів, усі вони беруть участь у другому турі голосування.

У другому турі голосування обраним вважається той кандидат, який отримав більшу порівняно з іншими кандидатами кількість голосів.

У разі, коли у виборах на посаду президента НАН України брав участь один кандидат, який не отримав під час голосування необхідної більшості голосів, вибори вважаються такими, що не відбулися, і Загальні збори НАН України приймають рішення про проведення не пізніше ніж через шість місяців нової сесії Загальних зборів НАН України для виборів президента НАН України.

7.6. Перший віцепрезидент НАН України, віцепрезиденти НАН України та головний учений секретар НАН України обираються Загальними зборами НАН України з числа дійсних членів (академіків) НАН України і членів-кореспондентів НАН України за поданням президента НАН України таємним голосуванням більшістю голосів від загального числа учасників сесії Загальних зборів НАН України, які мають право ухвального голосу.

На посаду першого віцепрезидента НАН України, віцепрезидента НАН України та головного вченого секретаря НАН України не може бути подана особа, яка:

за рішенням суду визнана недієздатною або дієздатність якої обмежена;

має судимість за вчинення злочину, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку;

згідно з вироком суду позбавлена права обіймати відповідні посади; за рішенням суду була визнана винною у вчиненні корупційного правопорушення – протягом року з дня набрання відповідним рішенням суду законної сили;

піддавалася адміністративному стягненню за корупційне правопорушення – протягом року з дня набрання відповідним рішенням суду законної сили.

У разі, коли запропонована президентом НАН України кандидатура за результатами голосування не набрала необхідної кількості голосів, президент НАН України може вносити на розгляд Загальних зборів НАН України іншу кандидатуру.

7.7. Академіком-секретарем відділення НАН України може бути обрана особа, яка є дійсним членом (академіком) або членом-кореспондентом НАН України.

Кандидат на посаду академіка-секретаря відділення НАН України має вільно володіти державною мовою та мати стаж керівної науково-організаційної роботи не менше 10 років.

Не може бути обрана на посаду академіка-секретаря відділення НАН України особа, яка:

за рішенням суду визнана недієздатною або дієздатність якої обмежена;

має судимість за вчинення кримінального правопорушення, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку;

згідно з вироком суду позбавлена права обіймати відповідні посади; за рішенням суду визнана винною у вчиненні корупційного правопорушення – протягом року з дня набрання відповідним рішенням суду законної сили;

піддавалася адміністративному стягненню за корупційне правопорушення – протягом року з дня набрання відповідним рішенням суду законної сили.

Академіки-секретарі відділень НАН України обираються таємним голосуванням загальними зборами відповідного відділення НАН України, у сесії яких беруть участь всі дійсні члени (академіки) та члени-кореспонденти НАН України, що входять до складу відділення НАН України, а також делеговані представники (кандидати наук, доктори філософії, доктори наук) наукових колективів установ відділення НАН України у кількості, яка дорівнює половині облікового (загального) складу дійсних членів (академіків) та членів-кореспондентів НАН України, які беруть участь у сесії загальних зборів відділення НАН України.

Право висунення кандидатур академіків-секретарів відділень НАН України належить вченим радам наукових установ, дійсним членам (академікам) та членам-кореспондентам НАН України, які належать до відповідного відділення НАН України.

Вибори академіка-секретаря відділення НАН України вважаються такими, що відбулися, у разі участі у сесії загальних зборів відділення НАН України більше половини загального складу (на день проведення сесії) дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів НАН України, які входять до складу відповідного відділення НАН України, а також делегованих представників (кандидатів наук, докторів філософії, докторів наук) наукових колективів установ відділення НАН України. Кожен з учасників сесії загальних зборів відділення НАН України може голосувати на виборах академіка-секретаря відділення НАН України лише за одну кандидатуру або не підтримувати жодної з кандидатур.

Обраним на посаду академіка-секретаря відділення НАН України є кандидат, який за результатами таємного голосування отримав більше половини голосів від загальної кількості учасників сесії загальних зборів відділення НАН України, які мають право ухвального голосу.

У разі, коли за результатами голосування жоден з кандидатів на посаду академіка-секретаря відділення НАН України не отримав під час голосування необхідної більшості голосів, проводиться другий тур голосування за участю двох кандидатів, які отримали у першому турі найбільшу кількість голосів. Якщо більше двох кандидатів набрали у першому турі найбільшу і при цьому рівну кількість голосів, усі вони беруть участь у другому турі голосування.

У другому турі голосування обраним вважається кандидат, який отримав більше половини голосів від загальної кількості учасників сесії загальних зборів відділення НАН України, які мають право ухвального голосу.

У разі, коли у другому турі голосування жоден з кандидатів на посаду академіка-секретаря відділення НАН України не отримав необхідної більшості голосів, або у виборах на посаду академіка-секретаря відділення НАН України брав участь один кандидат, який не отримав під час голосування необхідної більшості голосів, вибори вважаються такими, що не відбулися, і Президія НАН України має оголосити нові вибори академіка-секретаря відділення НАН України на черговій сесії загальних зборів цього відділення, призначивши виконувача обов'язків академіка-секретаря відділення НАН України до проведення виборів.

Академіки-секретарі відділень НАН України, обрані в установленому цим Статутом порядку, затверджуються Загальними зборами НАН України у складі Президії НАН України таємним голосуванням більшістю голосів від загального числа учасників сесії Загальних зборів НАН України, які мають право ухвального голосу.

7.8. Інші члени Президії НАН України, окрім президента НАН України, першого віцепрезидента НАН України, віцепрезидентів НАН України, головного вченого секретаря НАН України, академіків-секретарів відділень НАН України, обираються Загальними зборами НАН України за поданням президента НАН України таємним голосуванням більшістю голосів від загальної кількості учасників сесії Загальних зборів НАН України, які мають право ухвального голосу.

Іншим членом Президії НАН України може бути обрана особа, яка є дійсним членом (академіком) або членом-кореспондентом НАН України чи має науковий ступінь доктора наук та працює за основним місцем роботи в науковій установі НАН України і як член наукової ради, комітету, комісії, іншого консультативно-дорадчого органу або об'єднання вчених є представником наукової громадськості.

На посаду іншого члена Президії НАН України не може бути подана особа, яка:

- за рішенням суду визнана недієздатною або дієздатність якої обмежена;

- має судимість за вчинення злочину, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку;

- згідно з вироком суду позбавлена права обіймати відповідні посади;

- за рішенням суду була визнана винною у вчиненні корупційного правопорушення – протягом року з дня набрання відповідним рішенням суду законної сили;

- піддавалася адміністративному стягненню за корупційне правопорушення – протягом року з дня набрання відповідним рішенням суду законної сили.

У разі, коли запропонована президентом НАН України кандидатура за результатами голосування не набрала необхідної кількості голосів, президент НАН України може вносити на розгляд Загальних зборів НАН України іншу кандидатуру.

7.9. У разі, коли у результаті виборів посада першого віцепрезидента НАН України, віцепрезидента НАН України, головного вченого секретаря НАН України, іншого члена Президії НАН України залишилася не заміщеною, вибори на цю посаду можуть бути проведені на одній з наступних сесій Загальних зборів НАН України у порядку, визначеному цим Статутом.

В разі необхідності за поданням президента НАН України впродовж терміну його повноважень може проводитися дообрання першого віцепрезидента НАН України, віцепрезидентів НАН України, головного вченого секретаря НАН України, інших членів Президії НАН України в порядку, визначеному цим Статутом, та у межах кількості членів Президії НАН України, визначеної згідно з пунктом 7.3 цього Статуту.

7.10. Розподіл обов'язків між президентом НАН України, першим віцепрезидентом НАН України, віцепрезидентами НАН України, головним ученим секретарем НАН України, академіками-секретарями відділень НАН України та іншими членами Президії НАН України визначається Президією НАН України за поданням президента НАН України.

7.11. Президія НАН України своїм рішенням може призначати радників та виконавців обов'язків членів Президії НАН України, які на засіданнях Президії НАН України мають право дорадчого голосу.

7.12. Питання про дострокове припинення повноважень члена Президії НАН України за його власним бажанням вирішується Президією НАН України.

7.13. Для оперативного розгляду та вирішення окремих питань діяльності НАН України, попереднього обговорення проєктів рішень Президії НАН України Президією НАН України створюється Бюро Президії НАН України у складі президента НАН України, першого віцепрезидента НАН України, віцепрезидентів НАН України та головного вченого секретаря НАН України.

Повноваження Бюро Президії НАН України визначаються Президією НАН України в межах її повноважень.

7.14. Президент НАН України в установленому законодавством та цим Статутом порядку:

7.14.1. Організовує роботу НАН України, спрямовує її на виконання завдань, визначених законом та цим Статутом.

7.14.2. Головує на сесіях Загальних зборів НАН України, очолює Президію НАН України і Бюро Президії НАН України, організовує виконання їхніх рішень.

7.14.3. Здійснює керівництво діяльністю НАН України з питань реалізації державної наукової політики, організації, проведення та координації наукових досліджень, реалізації пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та інноваційної діяльності, наукового забезпечення соціально-економічного, технологічного, суспільно-політичного і культурного розвитку України.

7.14.4. Здійснює управління майновим комплексом НАН України.

7.14.5. Координує вирішення в НАН України питань добору і розстановки керівних кадрів, фінансового і матеріально-технічного забезпечення досліджень та організації міжнародних зв'язків НАН України.

7.14.6. Представляє (без довіреності) НАН України у відносинах з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, установами, підприємствами, громадськими та іншими організаціями, включаючи закордонні та міжнародні.

7.14.7. Вирішує інші питання організації діяльності НАН України, а також вчиняє передбачені законодавством відповідні дії як керівник юридичної особи, що не віднесені законом та цим Статутом до повноважень Загальних зборів чи Президії НАН України.

7.15. Президія НАН України в установленому законодавством та цим Статутом порядку:

7.15.1. Скликає сесії Загальних зборів НАН України та організовує виконання їхніх рішень, визначає з урахуванням п.4.2 цього Статуту порядок делегування та визначення квот наукових працівників наукових установ НАН України для участі у сесії Загальних зборів НАН України та сесіях загальних зборів відділень НАН України.

7.15.2. Забезпечує підготовку та вносить на обговорення і затвердження Загальних зборів НАН України звіти про результати наукової та науково-технічної діяльності НАН України, концепції, програми та прогнози її розвитку.

7.15.3. Здійснює контроль за дотриманням положень цього Статуту.

7.15.4. Організовує координацію наукових досліджень, що здійснюються НАН України у галузі природничих, технічних, суспільних і гуманітарних наук.

7.15.5. Визначає порядок формування та фінансування тематики наукових досліджень в НАН України, затверджує цільові програми наукових досліджень НАН України, оголошує конкурси наукових і науково-технічних проєктів НАН України, конкурси зі створення дослідних лабораторій і груп молодих учених, з реалізації програми постдокторальних досліджень у НАН України, а також на здобуття грантів, премій, стипендій НАН України для молодих вчених, спільні конкурси з міжнародними та зарубіжними науковими центрами і затверджує їхні результати.

7.15.6. Здійснює управління майновим комплексом НАН України, приймає з урахуванням пропозицій секцій та відділень НАН України рішення щодо розподілу базового бюджетного фінансування основної діяльності наукових установ НАН України, щорічно доводить до розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня обсяги бюджетних асигнувань, контролює їх ефективне та цільове використання.

7.15.7. Заслуховує наукові повідомлення вчених, а також доповіді академіків-секретарів відділень НАН України та керівників наукових установ НАН України про наукову та науково-організаційну діяльність цих установ.

7.15.8. Ухвалює рішення з питань, віднесених законом та цим Статутом до її компетенції, затверджує положення про секції НАН України, відділення НАН України, Основні принципи організації та діяльності наукової установи НАН України, інші положення, порядки, регламенти, інструкції тощо з організації виконання завдань НАН України.

7.15.9. Приймає рішення про створення, реорганізацію шляхом злиття, приєднання, поділу, перетворення чи про ліквідацію наукових установ, організацій, підприємств, що перебувають у віданні НАН України, об'єктів державної дослідницької інфраструктури, інших об'єднань, визначає їхні завдання, затверджує основні напрями наукової діяльності.

7.15.10. Оголошує конкурси на заміщення посад керівників наукових установ НАН України, призначає керівників наукових установ НАН України, обраних у порядку, визначеному цим Статутом; призначає виконувачів обов'язків керівників наукових установ НАН України до їх обрання в установленому законом та цим Статутом порядку; призначає та звільняє відповідно до чинного законодавства в порядку, встановленому в НАН України, керівників організацій, підприємств, що перебувають у віданні НАН України; укладає і розриває контракти з керівниками наукових установ, організацій, підприємств, що перебувають у віданні НАН України.

7.15.11. Затверджує статuti (положення) наукових установ, організацій, підприємств, об'єктів державної дослідницької інфраструктури, інших об'єднань, що перебувають у віданні НАН України, а також спільно з центральними органами виконавчої влади – статuti наукових установ подвійного підпорядкування та регіональних наукових центрів, здійснює контроль за їх дотриманням, приймає рішення у разі виявлення порушень.

7.15.12. Здійснює організаційно-методичне забезпечення державної атестації та оцінювання ефективності діяльності наукових установ НАН України, проводить перевірки їхньої діяльності та затверджує результати цих перевірок.

7.15.13. Сприяє використанню результатів науково-дослідних робіт в економічній, соціальній і культурній сферах.

7.15.14. Створює наукові, науково-технічні ради, комітети, комісії та інші консультативні, дорадчі та координаційні органи НАН України з найважливіших проблем у галузі природничих, технічних, суспільних і гуманітарних наук, затверджує положення про такі органи та їх персональний склад, заслуховує звіти про роботу.

7.15.15. Забезпечує розвиток наукових зв'язків НАН України із національними галузевими академіями наук й іншими науковими установами, закладами вищої освіти.

7.15.16. Визначає кількість і перелік вакансій дійсних членів (академіків) НАН України, членів-кореспондентів та іноземних членів НАН України й призначає вибори членів НАН України.

7.15.17. Організовує та забезпечує проведення наукових сесій, з'їздів, конференцій, нарад тощо.

7.15.18. Визначає згідно із законодавством порядок використання об'єктів права інтелектуальної власності, що створюються в наукових установах НАН України.

7.15.19. Вирішує питання інформатизації досліджень та їхнього науково-інформаційного забезпечення.

7.15.20. Надає допомогу установам, організаціям та підприємствам НАН України у виконанні покладених на них завдань, організації здійснення наукової, науково-технічної, науково-організаційної та освітньої діяльності, проводить тренінги, семінари-практикуми з питань правового, фінансового та матеріально-технічного забезпечення діяльності, впровадження сучасних методів управління, підвищення його ефективності, трансферу технологій, комерціалізації результатів науково-дослідних робіт, підвищення кваліфікації наукових працівників НАН України, надає підтримку виконанню ними наукових досліджень, опублікуванню та реалізації результатів наукових досліджень.

7.15.21. Вирішує завдання щодо забезпечення соціального розвитку НАН України.

7.15.22. Затверджує відповідно до вимог законодавства умови оплати праці членів Президії НАН України і працівників її апарату, бюджетних наукових установ НАН України та інших організацій, що перебувають у віданні НАН України.

7.15.23. Забезпечує підготовку, укладання та виконання галузевої угоди між НАН України та Профспілкою працівників НАН України.

7.15.24. Встановлює і присуджує почесні та інші звання НАН України, премії імені видатних учених України, стипендії та премії молодим ученим і студентам закладів вищої освіти України за найкращі наукові роботи й інші відзнаки НАН України.

7.15.25. Організовує науково-видавничу та науково-інформаційну діяльність НАН України.

7.15.26. Вирішує питання централізованого матеріально-технічного забезпечення наукових установ та інших організацій НАН України, створення і функціонування в НАН України центрів колективного користування науковим обладнанням.

7.15.27. Забезпечує охорону державної таємниці в НАН України.

7.15.28. Затверджує положення про апарат Президії НАН України, визначає його структуру.

7.16. Рішення Президії НАН України видаються у формі постанов і розпоряджень.

Бюро Президії НАН України видає свої рішення у формі постанов.

7.17. Президія НАН України має постійно діючий апарат, що забезпечує підготовку та виконання рішень Загальних зборів НАН України, рішень та доручень президента НАН України, Президії НАН України, здійснює науково-організаційне, експертно-аналітичне, правове, інформаційне, матеріально-технічне та інше забезпечення діяльності Президії НАН України.

Апарат Президії НАН України діє на підставі положення, яке затверджується Президією НАН України.

Апарат Президії НАН України очолює головний учений секретар НАН України.

8. Фінансове забезпечення діяльності НАН України та управління її майновим комплексом

8.1. Фінансово-економічною основою діяльності НАН України є фінансування з Державного бюджету України, що складається із загального та спеціального (власні надходження) фондів державного бюджету.

8.2. Кошти для забезпечення діяльності НАН України щороку визначаються у Державному бюджеті України окремим рядком.

8.3. НАН України є головним розпорядником бюджетних коштів.

8.4. Бюджетне фінансування наукової та (або) науково-технічної діяльності НАН України за рахунок коштів загального фонду державного бюджету спрямовується на забезпечення основної діяльності наукових установ НАН України, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету (далі – бюджетні наукові установи НАН України), та виконання окремих наукових і науково-технічних програм, проєктів і надання грантів. Фінансування основної діяльності бюджетних наукових установ НАН України, в тому числі базове, здійснюється у межах видатків, передбачених у кошторисах на зазначені цілі.

Фінансування окремих наукових і науково-технічних програм і проєктів, виконавцями яких є наукові установи НАН України, а також надання грантів на виконання окремих проєктів, створення молодіжних лабораторій і груп здійснюється на конкурсній основі відповідно до встановленого Президією НАН України порядку.

8.5. Фінансування НАН України та бюджетних наукових установ НАН України може здійснюватися за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством України.

8.6. Власні надходження НАН України та бюджетних наукових установ НАН України отримуються ними додатково до коштів загального фонду державного бюджету і відповідно до чинного законодавства включаються до їхнього спеціального фонду.

Власні надходження складаються із коштів, отриманих в установленому порядку як плата за надання послуг НАН України та бюджетними науковими установами НАН України згідно з їхньою основною діяльністю, від додаткової (господарської) діяльності, плати за надання майна в оренду, від реалізації в установленому законодавством порядку майна.

До складу власних надходжень НАН України та бюджетних наукових установ НАН України відносяться також гранти, дарунки, благодійні внески та кошти, що вони отримують від підприємств, організацій, фізичних осіб та інших бюджетних установ на виконання цільових програм та заходів.

Власні надходження НАН України та бюджетних наукових установ НАН України спрямовуються на виконання статутних завдань та використовуються згідно з чинним законодавством.

8.7. Бюджетні наукові установи НАН України в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, можуть за рішенням вченої ради зараховувати власні надходження, отримані від плати за послуги, що надаються ними згідно з основною діяльністю, благодійну допомогу, гранти (включаючи кошти, що надходять від вітчизняних та іноземних замовників для реалізації наукових, науково-технічних та інноваційних проєктів), на спеціальні реєстраційні рахунки, відкриті в територіальних органах центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, або на поточні рахунки, відкриті в установах банків державного сектору в порядку, встановленому законодавством.

8.8. НАН України та наукові установи, організації, підприємства, що перебувають у віданні НАН України (далі – організації НАН України), самостійно розпоряджаються доходами та іншими надходженнями, одержаними від надання дозволених законодавством платних послуг. Такі кошти не можуть бути вилучені в дохід держави.

8.9. Майновий комплекс НАН України складають усі матеріальні та нематеріальні активи (далі – об'єкти майнового комплексу НАН України), що обліковуються на балансах НАН України та організацій НАН України і які закріплені державою за НАН України в безстрокове користування або придбані за рахунок бюджетних коштів, а також коштів від фінансово-господарської діяльності та/або набуті іншим шляхом, не забороненим законом.

8.10. НАН України та організації НАН України мають право використовувати належне їм майно для участі у цивільних відносинах, у тому числі для ведення фінансово-господарської діяльності, будівництва об'єктів наукового та соціального призначення відповідно до цілей їх утворення та в межах цивільної правоздатності.

8.11. НАН України та організації НАН України мають право в установленому законодавством України порядку реалізовувати на внутрішньому і зовнішньому ринках прилади, устаткування, матеріали та іншу наукомістку продукцію, майнові права на об'єкти права інтелектуальної власності й інші майнові права, здійснювати зовнішньоекономічні зв'язки, проводити наукову і науково-технічну експертизу, надавати інші платні послуги.

8.12. На нерухоме майно НАН України і організацій НАН України не може бути звернено стягнення за претензіями кредиторів.

8.13. Відчуження нерухомого майна НАН України і організацій НАН України здійснюється з дозволу Президії НАН України в порядку, визначеному законодавством.

8.14. Вилучення земельних ділянок НАН України може здійснюватися відповідно до Земельного кодексу України лише за згодою Президії НАН України.

8.15. Продаж основних засобів НАН України і організацій НАН України здійснюється лише на конкурсних засадах.

8.16. Безоплатне передання майна, яке знаходиться на балансі однієї організації НАН України, на баланс іншої організації НАН України здійснюється без оподаткування, якщо підставою для такого передання є рішення Президії НАН України.

8.17. Президія НАН України, здійснюючи передбачені законом повноваження з управління об'єктами майнового комплексу НАН України, забезпечує реалізацію прав держави як власника цих об'єктів, пов'язаних з ефективним їх використанням та розпорядженням у межах, визначених законодавством України, з метою задоволення державних та суспільних потреб, а саме:

8.17.1. Веде облік об'єктів майнового комплексу НАН України, здійснює управління ними і контроль за ефективністю їх використання та збереження, зокрема:

8.17.1.1. Закріплює об'єкти майнового комплексу НАН України за організаціями НАН України на праві оперативного управління та здійснює перерозподіл майна між ними.

8.17.1.2. Веде облік об'єктів права інтелектуальної власності, майнові права на які передано організаціями НАН України до статутного капіталу при утворенні господарських товариств.

8.17.1.3. Виступає орендодавцем цілісних майнових комплексів, нерухомого та іншого майна, що передано державою у безстрокове користування НАН України та тимчасово не використовується.

8.17.1.4. Забезпечує відповідно до законодавства управління об'єктами майнового комплексу НАН України у сфері оренди.

8.17.1.5. Встановлює граничний розмір плати за проживання в гуртожитках НАН України.

8.17.1.6. Приймає рішення щодо розміщення організацій НАН України (їхніх окремих підрозділів) в адміністративних будинках і нежилых приміщеннях інших організацій НАН України та визначає розмір плати за користування цими будинками і приміщеннями.

8.17.1.7. Надає дозвіл на продаж у встановленому законодавством порядку майна організацій НАН України.

8.17.2. Вносить пропозиції щодо передання об'єктів майнового комплексу НАН України до сфери управління інших органів, уповноважених управляти державним майном, у комунальну власність, а також щодо передання об'єктів комунальної власності у державну власність та віднесення їх до майнового комплексу НАН України.

8.17.3. Здійснює інші повноваження щодо управління об'єктами майнового комплексу НАН України, передбачені чинним законодавством та цим Статутом.

9. Порядок прийняття та внесення змін до Статуту НАН України

9.1. Статут НАН України, зміни до нього ухвалюються Загальними зборами НАН України не менше ніж двома третинами голосів від загального числа учасників сесії Загальних зборів НАН України, які мають право ухвального голосу, і реєструються Міністерством юстиції України за наявності позитивного висновку центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері наукової і науково-технічної діяльності.